

۲۰۵۷۷۸۵

مقدمه	۱-۲
فصل اول: کلیات تعلیم و تربیت	۳-۱۰
فصل دوم: اهداف و ارزش‌ها	۱۱-۲۰
فصل سوم: روش‌ها و تکنیک‌ها	۲۱-۳۰
فصل چهارم: ارزشیابی	۳۱-۴۰
فصل پنجم: نقش والدین و جامعه	۴۱-۵۰
فصل ششم: نقش معلمان	۵۱-۶۰
فصل هفتم: نقش دانش‌آموزان	۶۱-۷۰
فصل هشتم: نقش مدیران	۷۱-۸۰
فصل نهم: نقش برنامه‌ریزان	۸۱-۹۰
فصل دهم: نقش محققان	۹۱-۱۰۰

مبانی روان‌دیده و اصول آن

نویسنده:

دکتر محمد عبدالعلی پور

انتشارات نسل روشن

www.neshan-e-roshan.com

www.neshan-e-roshan.com

سرشناسه	عبدالعلی پور، محمد، ۱۳۶۱-
عنوان و نام پدیدآور	مبانی بودجه و اصول آن / محمد عبدالعلی پور.
مشخصات نشر	تهران: نسل روشن، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۱۸۸ ص.؛ جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۴۷-۰۲۴-۱
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۴۸ - ۱۵۰.
موضوع	بودجه
موضوع	Budget
موضوع	بودجه -- ایران
موضوع	Budget -- Iran
موضوع	بودجه ریزی
موضوع	Budget process
رده بنده کنگره	HJ۲۰۰۹
رده بندی دیوید	۳۴ / ۴۸
شماره کتاب شناسی	۵۸، ۷۶۱

نام کتاب: مبانی بودجه و اصول آن

ناشر: انتشارات نسل روشن

نویسنده: دکتر محمد عبدالعلی پور

طراحی جلد: علیرضا زمانی

چاپخانه صحافی: نسل روشن

توبیت چاپ: اول - ۱۳۹۸

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

قیمت: ۵۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۴۷-۰۲۴-۱

آدرس: تهران - میدان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهید نظری شرقی، پلاک ۶۱ طبقه چهارم واحد ۴۴ B

☎ ۶۶۹۵۳۱۲۶

www.nasleroshan.com

📧 nasle_roshan

🌐 @nasleroshan

تمامی مسئولیت‌ها و حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به نویسنده است.

هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و برداشت تمام یا قسمتی از اثر را به صورت چاپ، فتوکپی و... را ندارد و متخلفین به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از ناشرین تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

۱۳	فصل اول: مفاهیم، تعاریف و اهمیت بودجه
۱۵	واژه شناسی بودجه
۱۶	تعاریف بودجه
۲۱	اهمیت و ضرورت بودجه
۲۳	فلسفه وجودی بودجه
۲۳	مزایای بودجه
۲۴	سیر تکوین بودجه
۲۸	ویژگی‌های بودجه
۳۱	فصل دوم: تاریخچه بودجه
۳۳	تاریخچه بودجه در ایران
۵۲	سیر تحول بودجه در برخی کشورهای جهان
۵۹	فصل سوم: اصول بودجه
۶۱	اصول بودجه
۶۲	اصل سالانه بودن
۶۴	اصل تعادل بودجه
۶۵	اصل وحدت بودجه
۶۶	اصل جامعیت
۶۸	اصل شمولیت یا تفصیل بودجه
۷۰	اصل انعطاف‌پذیری
۷۱	اصل تحدیدی بودن هزینه‌ها
۷۵	فصل چهارم: روش‌های تنظیم بودجه
۷۷	روش‌های برآورد و تنظیم درآمدها
۷۸	روش سال ماقبل آخر
۷۸	روش حد متوسطه‌ها

۸۰	روش سنجیده منظم.....
۸۰	روش‌های برآورد هزینه
۸۰	روش تنظیم بودجه متداول.....
۸۲	بودجه‌ریزی افزایشی
۸۲	بودجه برنامه‌ای
۸۵	بودجه عملیاتی.....
۸۶	مقایسه بین بودجه برنامه‌ای و بودجه عملیاتی
۸۷	نظام بودجه‌بندی طرح و برنامه
۸۹	بودجه‌بندی بر بنای بودجه
۹۱	فصل پنجم: طبقه‌بندی بودجه
۹۳	طبقه‌بندی در بودجه
۹۵	سیر تکامل بودجه‌بندی
۹۶	هدف‌های طبقه‌بندی بودجه‌ای.....
۹۸	انواع طبقه‌بندی بودجه‌ای.....
۱۰۰	طبقه‌بندی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار
۱۰۵	طبقه‌بندی هزینه‌ها.....
۱۰۹	طبقه‌بندی عملیات.....
۱۱۴	طبقه‌بندی سازمانی.....
۱۱۹	طبقه‌بندی اقتصادی.....
۱۲۱	فصل ششم: بودجه و اقتصاد
۱۳۰	سیستم‌های اقتصادی موجود در جهان.....
۱۳۶	بودجه وسیله‌ای برای انجام دادن وظایف اقتصادی دولت.....
۱۳۷	ارزیابی نظریه‌های مختلف در خصوص تعادل در بودجه دولت.....

۱۴۱	کسری بودجه
۱۴۱	کسری بودجه و انواع آن
۱۴۵	انواع کسری بودجه از نگاه دیگر
۱۴۶	راههای تأمین کسری بودجه
۱۵۱	فصل هفتم: بودجه و مدیریت
۱۵۳	تعاریف مدیریت
۱۵۵	بودجه و فرایند مدیریت
۱۶۲	بودجه و هماهنگی
۱۶۳	بودجه و کنترل
۱۶۵	بودجه و برنامه‌ریزی
۱۶۵	تعاریف برنامه‌ریزی
۱۶۶	اهمیت برنامه‌ریزی
۱۶۷	مزایا و معایب برنامه‌ریزی
۱۶۸	انواع برنامه‌ریزی
۱۷۰	ارتباط بودجه و برنامه‌ریزی
۱۷۱	فصل هشتم: هوش مالی و بودجه
۱۷۳	هوش مالی در بودجه‌بندی شخصی
۱۷۵	هوش مالی در مازاد بودجه
۱۷۹	پنج ضریب اصلی هوش مالی
۱۸۳	توصیه‌ها
۱۸۷	فهرست منابع و مأخذ

بشیر همواره برای تأمین نیازهای خود، درصدد استفاده از امکانات موجود برآمده است. از این رو اساسی‌ترین مسئله‌ای که از بدو خلقت، ذهن بشیر را در جریان تلاش برای ادامه حیات، به خود معطوف داشته، تطبیق و همسوسازی نیازها و خواسته‌ها با منابع و امکانات محدود است که از دیرباز تاکنون انسان را ناچار از برنامه‌ریزی و متوازن نمودن عواید و مخارج خود و نیز استفاده از ابزاری به نام بودجه نموده است.

بودجه در واقع یک برنامه مالی - عملیاتی است که در کلیه جوامع از کوچک‌ترین (مانند خانواده) تا بزرگ‌ترین (مانند دولت‌ها) به شکل محوری و اساسی در برنامه‌ریزی اقتصادی نقش مؤثری ایفا می‌کند، قابل توجه است که هر اندازه اسـماده در این ابزار مدیریتی، دقت عمل بیشتری صورت گیرد، مسلماً نتایج حاصل از بکارگیری این برنامه رضایت‌بخش‌تر خواهد بود. کمبود منابع و گاه توزیع نامناسب، باعث ایجاد بحث‌هایی در رشته‌های اقتصاد و مدیریت شده است. بطور کلی اقتصاد علم اداره منابع کمیاب، مدیریت، به استفاده مؤثر از تمامی منابع انسانی - مالی در جهت تحقق اهداف هر سازمان است. لذا آشنایی با مدیریت به، اقتصاد و مدیریت می‌تواند بشر را در جهت رفع نیازهای نامحدود خود یاری کند.

نگارنده در این کتاب با زبان ساده به تبیین موارد مرتبط با بودجه، اقتصاد و مدیریت برای همه دانشجویان و سایر علاقمندان می‌پردازد. تعاریف و اهمیت بودجه، تاریخچه آن، اصول و روش‌های تنظیم بودجه، انواع طبقه‌بندی بودجه، نقش بودجه در نظام اقتصادی و مدیریتی و در نهایت به مالی و بودجه در این پژوهش مورد تأکید نگارنده است.

در نهایت لازم است از اساتید و خبرگان و دوستانی که من را در تنظیم هر چه در این کتاب همراهی کردند کمال تشکر را بنمایم. همچنین قدردانی ویژه از جناب آقای دکتر مهدی افشاری و جناب آقای دکتر سید رضا طباطبائی گلجاهی می‌نمایم.

مقدمه:

انسان برای ادامه بقا به دنیای خارج از خود نیازمند است. این نیاز دارای ابعاد وسیع و غیر قابل شمارش مشتمل بر نیازهای اجتماعی، روحی و معنوی می‌گردد. نامحدود بودن نیازها و محدود بودن منابع، موجب تحریک نیروی اندیشه شده که بشر به چاره‌جویی برخیزد و از منابع محدود حداکثر استفاده را ببرد. بدین ترتیب انسان در زندگی روزمره خود دائماً در حال بودجه‌ریزی است. بدین ترتیب که با آگاهی بر نیازمندی‌های خود، منابع را مشخص کرده و به علت محدود بودن منابع با سبک و سنگین کردن نیازها، برخی را در اولویت قرار داده و از برخی دیگر چشم‌پوشی می‌نماید.

بودجه برگرفته از کلمه فرانسوی به معنی کیف پول و یک برنامه مالی برای یک دوره و یک مفهوم مهم در اقتصاد خرد و کلان است. عبارت دیگر بودجه یک برنامه است که به صورت پولی بیان شده، که ممکن است شامل حجم و درآمد قروض، برنامه‌ریزی شده، مقدار منابع، هزینه‌ها و مخارج، دارایی‌ها، بدهی‌ها و جریان‌های نقدی و ... باشد. به عبارتی دیگر، بودجه تضمینی از درآمد و هزینه در طول یک بازه زمانی معین در جهت رسیدن به اهداف تعیین شده است. هدف از تنظیم بودجه به طور کلی اعمال کنترل، بهبود مدیریت و برنامه‌ریزی دقیق و منطقی است. بودجه به عنوان مهم‌ترین سند مالی، مورد توجه است. نظام بودجه به عنوان ابزاری در دست مدیریت کمک‌های مؤثری در برنامه‌ریزی، هماهنگی و کنترل فعالیت‌های سازمان می‌نماید و با هدف ارتقای کارایی و اثربخشی مصرف منابع سازمانی مورد توجه جدی است. شرکت‌ها، دولت‌ها، خانواده‌ها و سازمان‌های دیگر از آن برای بیان برنامه‌های خود به کمک یک اصل اندازه‌گیری و کمی استفاده می‌کنند و همچنین بودجه یک ابزار اساسی برای یک مدیر است که باعث منطقی‌سازی پیش‌بینی کند که آیا این رویداد منجر به سود، ضرر یا شکست خواهد شد یا خیر؟ اهمیت نقش بودجه و بودجه‌ریزی به قدری زیاد است که اگر این کار مهم و خطیر به درستی درک و اجرا شود، می‌تواند در اکثر امور جاری زندگی مردم و جامعه نقش پررنگ داشته باشد. با یک بودجه خوب می‌توان به رونق اقتصادی، سرمایه‌گذاری، بهره‌برداری، حمل و نقل کارآمد، توجه به تعهدات مالی، اصلاحات و اقدامات مربوط به امنیت عمومی، ایجاد اعتماد، رفاه عمومی و ... در جامعه دست یافت.

در آخر، مطالعه کتاب دوست ارزشمندمان جناب آقای دکتر محمد عبدالعلی‌پور، به جهت حضور همزمان و پررنگ ایشان در جامعه آکادمیک و اقتصادی را پیشنهاد می‌نماییم. ایشان هم بازار را می‌دانند و هم نحوه بودجه‌بندی مرتبط با آن را از نزدیک لمس کرده‌اند، که این نقطه قوتی است، تا با خلاقیت مثال زدنی خود، حرف و عمل را یکجا به خواننده ارائه بدهند.

دکتر مهدی افشاری و دکتر سید رضا طباطبائی کلبجانی